

8. LUOKKA

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus

Tehtävien tarkoituksena on tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusosaamisen vahvistaminen.

Välineet: Taulu ja liituja/taulutusseja, Post it -lappuja, teippiä janatehtävään (jana voi olla luokan lattiaan merkitty esim. teipillä tai vaihtoehtoisesti myös kuvitteellinen), tilaa liikkua sekä välineet videon katsomista varten.

Aloitus: KIINNOSTUKSEN KOHTEET

Aiheeseen virittäydytään Kiinnostuksen kohteet -janatehtävällä. Luokan lattiaan merkitään teipillä jana. Jana voi olla myös kuvitteellinen. Janan toisessa päässä on sukupuoli TYTTÖ ja toisessa päässä POIKA.

Oppilaille luetaan väittämiä. Oppilaat ohjataan asettumaan janalle sen mukaisesti, miten kukin väittämä oppilaan mielestä sukupuoleen sopii. Jos aikaa on rajoitetusti, voidaan väittämistä käydä läpi vain osa.

VÄITTÄMÄT

1. Musikaalinen
2. Paksut puolipitkät hiukset
3. Pukeutuu mielelläni värikkäästi ja näyttävästi
4. Eläinrakas
5. Harrastaa lukemista
6. Pelaa jalkapalloa
7. Harrastaa tanssia
8. Kirjoittaa mielelläni tarinoita ja runoja
9. Harrastaa nyrkkeilyä
10. Hyvä kielissä
11. Hyvä matematiikassa
12. Laulaa kuorossa
13. Haaveena on opiskella insinööriksi
14. Haaveilee parturi-kampaajan urasta
15. Haluaisi olla aikuisena johtavassa virassa
16. Toivoo, että aikuisena hänellä olisi perhe ja lapsia
17. Harrastaa koiran kanssa agilitya
18. Arvostaa kohteliaisuutta ja hyviä käytöstapoja
19. Harrastaa moottoriurheilua
20. Kiinnostunut muodista ja pukeutumisesta

Tehtävä puretaan tukikysymysten avulla yhdessä keskustellen.

- Muodostuiko janalla jakautumista sukupuolen mukaan?

- Mistä tämä voisi johtua?
- Odotetaanko eri sukupuolilta erilaista käytöstä ja osaamista?
- Millaiset kiinnostuksen kohteet, harrastukset ja ammatit jaotellaan ja jakautuvat helposti sukupuolen mukaan? Miksi?

Työskentely: SUKUPUOLINORMIT

Oppilaat jaetaan 3–4 hengen ryhmiin. Jokainen ryhmä saa Post it-lappuja. Opettaja piirtää taululle kaksi isoa neliötä. Toisen neliön sisälle kirjoitetaan NAINEN ja toisen sisälle MIES. Oppilaiden tehtävänä on kirjoittaa Post it -lappuihin adjektiiveja ja ominaisuuksia, jotka yhteiskunnassamme liitetään naisiin ja miehiin. Yhteen Post it -lappuun kirjoitetaan yksi adjektiivi tai ominaisuus. Ryhmätyöskentelyyn annetaan aikaa noin 10 minuuttia, minkä jälkeen oppilaat käyvät sijoittamassa kirjoittamansa laput taululla olevien neliöiden sisälle.

Kun kaikki kirjoitetut laput on sijoitettu neliöihin, harjoitus puretaan yhdessä tuotoksia tarkastellen ja keskustellen seuraavien tukikysymysten avulla.

TUKIKYSYMYKSET

- Pitävätkö adjektiivit ja ominaisuudet paikkaansa kaikkien henkilöiden kohdalla?
- Voisiko näiden kahden neliön lisäksi olla muita neliötä? Mitä?
- Arvostetaanko mielestänne joitakin ominaisuuksia toisia enemmän?
- Voisivatko samat adjektiivit ja ominaisuudet sopia molempiin neliöihin?
- Mitä, jos neliöissä olevien sukupuolten paikkoja vaihdetaan keskenään?
- Voiko nainen olla edelleen nainen, vaikka hänellä olisikin paljon miehekkäinä pidettyjä ominaisuuksia?
- Mahtuvatko kaikki ihmiset näihin sukupuolimuotteihin?
- Mitä haittaa/hyötyä on siitä, että mahtuu/ei mahdu näihin muotteihin?
- Onko välttämätöntä määritellä tiettyjä ominaisuuksia sukupuolen mukaan?

Keskustelun lopuksi opettaja lukee oppilaille seuraavan tekstin.

Yhteiskunnassa sukupuoliin liitetään usein tiettyjä ominaisuuksia. Niitä kutsutaan stereotyyppioiksi. Totuus kuitenkin on, että me kaikki olemme erilaisia. Joku sopii ulkoisesti ja sisäisesti kokee sopivansa näiden neliöiden sisään, joku niiden väliin tai ulkopuolelle ja joku puolestaan molempiin neliöihin. On myös ihmisiä, jotka eivät koe olevansa mitään näistä tai eivät halua määritellä itseään erityiseen ”lokeroon”. On siis myös ihmisiä, jotka kokevat olevansa toista sukupuolta, kuin mihin heidät on syntymässä määritelty. Tärkeintä on kuitenkin muistaa, että kaikki ovat yhtä arvokkaita.

Lopetus: MIKÄ TASA-ARVO?

Lopuksi katsotaan yhdessä video linkistä [Tasa-arvo ei ole nollasummapeli](#) (kesto 1:41) sekä keskustellaan tehtävien ja videon herättämistä ajatuksista.

Lähteet [Tasa-arvo ei ole nollasummapeli](#) ja [Tasa-arvoasian neuvottelukunta](#).